

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 34 • Maribor, četrtek, 27. marca 1941 • Leto XVI

Dva ministra odstopila

Dva nova imenovana.

Dne 24. marca je bilo tudi v Beogradu uradno potrjeno, da sta minister socialne politike dr. S. Budisavljević in kmetijski minister dr. Branko Čubrilo-
vić podala ostavke na svoji mesti.

Knez namestnik Pavle je imenoval: za kmetijskega ministra dr. Časlava Nikitovića, ravnatelja privilegirane družbe d. d. za silose; za ministra za socialno politiko pa dr. Dragomira Ikonica, publicista.

O dr. Nikitoviću je znano, da se je kot dijak udeleževal pri »Politiki«. Od leta 1929 do 1932 je bil tajnik zveze obrtniških združenj Jugoslavije. Leta 1935 je bil izvoljen za poslanca na Jevtičevi listi in je postal podpredsednik finančnega odbora v parlamentu. Avgusta 1939 je postal ravnatelj Privilegirane družbe za silose d. d.

Dr. Ikonić je bil že pred svetovno vojno profesor. Leta 1915 je spremljal srbske dijake v Pariz in tudi tam ostal. Po vojni je postal gimnazijski ravnatelj. Kot politik je bil zelo radikalen in je zaradi svojega ostrega pisanja bil dalj časa v zaporu v Lepoglavi in Požarevcu. Do 7. februarja lani je bil v demokratski stranki, s katero pa se je razšel, ker se ni strinjal s strankinim vodstvom in njegovim zadržanjem do hrvatskega vprašanja in sporazuma s Hrvati.

Kitajsko-angleški vojaški pakt

CBS javlja, da se pripravlja sklenitev angleško-kitajskega vojaškega pakta. Dejansko Anglija že itak podpira Kitajsko v vojni proti Japonski.

SSSR in Turčija si jamčita medsebojno nevtralnost v slučaju vojne

Nenapadalni pakt med obema državama pa že itak obstoji.

Vlada SSSR in vlada Turške republike sta izmenjali noti, v katerih zagotavljata druga drugi, da obstoja veljavnost nenapadnega pakta, ki sta ga sklenili že leta 1925 tudi za naprej in da bosta ostali strogo nevtralni, ako bi ena ali druga izmed njiju bila zapletena v oborožen spor s kakšno tretjo državo.

To je sedaj druga izjava SSSR v zvezi z balkanskimi državami. Prvo je dala SSSR ob priliki zasedbe Bolgarije po nemški vojski, v kateri je povdarila, da pomeni odločitev bolgarske vlade razširitev vojne na Balkanu in da SSSR ne bo mogla priti Bolgariji na pomoč. Druga izjava je podana sedaj v zvezi s Turčijo, ki je dovolj jasna in ne potrebuje nobenega nadaljnjega pojasnila.

Ko je Turčija leta 1939 sklepala vojaško zvezo z Anglijo in Francijo, je v svoji izjavi izrecno naglasila, da ni ve-

Predsednik vlade Dragiša Cvetković in zunanji minister dr. A. Cincar-Marković sta podpisala na Dunaju po sklepu vlade

pristop Jugoslavije k osi

Države osi nam jamčijo naše meje in se odrekajo zahtevi po prehodu njih čet čez naše ozemlje

Vlada Jugoslavije je sklenila, da naša država pristopi k trojnemu vojaškemu paktu Nemčije, Italije, in Japonske, kateremu so se pridružile tudi že Slovaška, Romunija, Madžarska in Bolgarska.

V to svrhu sta se dne 24. t. m. odpe-
ljala na Dunaj k podpisu zapisnika o pristopu Jugoslavije k paktu osiščnih držav predsednik vlade Dragiša Cvetković in zunanji minister dr. A. Cincar Marković. Slovesen podpis pakta se je vršil dne 25. t. m. v rumeni dvorani dvorca Belvedere na Dunaju, kjer so bili podpisani doslej zapisniki o pristopu k trozvezi vseh ostalih držav, in so podpisu prisostvovali vodja Hitler, nemški zunanji minister v. Ribbentrop, italijanski zunanji minister grof Ciano, ki je prispel s fronte na Dunaj in japonski veleposlanik v Berlinu Ošima, razen tega pa poslaniki ostalih držav, ki so pristopile k paktu in predstavniki nemških uradov ter vojske.

Besedilo pakta

Po pozdravu v. Ribbentropa in prečitaniu zapisnika sta predstavnika vlade gg. Cvetković in dr. Marković podpisala to-le besedilo:

Vlade Nemčije, Italije in Japonske na eni strani ter vlada kraljevine Jugoslavije na drugi strani sklenejo s podpisu svojih pooblaščenih zastopnikov:

zana na to pogodbo, ako bi se Anglija in Francija zapletli v vojno proti SSSR. Iz tega sledi, da je Turčija vedno zelo strogo upoštevala nenapadalni pakt, ki je bil sklenjen med njo in SSSR. V l. 1940 je kazalo, da se bodo odnosi med Turčijo in SSSR poslabšali in docela skalili. Nemci so namreč prišli v posest nekih dokumentov, iz katerih se je videlo, da sta Anglija in Francija name-
ravali letalske napade na rusko petrolejsko ozemlje čez Turčijo in vlada v Moskvi je ugotovila, da so se taki poskusni poleti tudi vršili. Ta incident pa je bil, kakor kažejo zadnji dogodki, poravnani in obe državi sta si zopet postali prijateljici. V Moskvi in v Ankari naglašajo, da bo najnovejša podkrepitev izjave o nenapadanju med obema državama služila miru.

na 11. marca najbrž potopil italijansko podmornico, ko ga je hotela torpedirati.

Proti Grčiji

Po pristopu Jugoslavije k osi, se pričakuje v nekaj dneh nastop Nemčije proti Grčiji. Italijanski listi pišejo, da bo sedaj Grčija morala nositi posledice svoje lahkomišelnosti.

120 letnico nezavisnosti Grške so praznovali Grki zelo slovesno. Grškemu kralju so poslali čestitke med drugim: Churchill in pa predsednik Turške republike İnönü, zunanji minister Saradžoghlu ter šef turškega generalnega štaba Čakmak.

sklenile trojni pakt, Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Govor von Ribbentropa

Zaključno besedo je imel v. Ribbentrop, ki je izvajal:

Želel bi izraziti prepričanje nas vseh, da bo ta dogodek za bodočnost Jugoslavije in blagostanje jugoslovenskega naroda prav posebnega pomena.

Njena priključitev pa je za nas še prav posebnega pomena. S tem je sedaj tudi dejansko ves doslej še nevtralni Balkan v taboru novega reda. Pridružile so se nam vse države, o katerih je Anglija še zmerom mislila, da jih bo lahko s svojim vmešavanjem v njihove notranje zadeve mobilizirala za svoje spletke proti temu novemu redu v Evropi.

Se prav v teh zadnjih dneh sta se Anglija in Amerika, kakor se je čulo, poskušali vmešavati v notranje zadeve Jugoslavije, kar moramo označiti za docela nedopustno in za nezdržljivo s spoštovanjem suverenosti evropske države. Nemčija ni nobene druge države prosila vojaške pomoči v borbi proti Angliji. Pač pa je Nemčija s trojnim paktom hotela združiti države, ki imajo interes, da se

1. prepreči vsako nadaljnje od Anglije zaželeno razširjenje vojne;

2. da se ustvarijo pogoji za novi red v Evropi in na Daljnem vzhodu, tako da se prilagodi interesom onih narodov, ki so voljni in odločni, da v bodočnosti živijo v medsebojnem miru in prijateljstvu;

3. da se predvsem ustvari trajni mir, ki bo onemogočil, da bi druge sile v nasprotju s kontinentalnimi interesi izigravale evropske države drugo proti drugi, izzivale nove vojne in tako znova ogrožale mir in blagor vseh evropskih narodov.

Danes so torej Nemčija, Italija, Japonska, Madžarska, Romunija, Slovaška, Bolgarija in Jugoslavija združene v duhu nove solidarnosti, pripravljene predvsem, da preprečijo vsak nov poizkus razširjenja vojne.

Nemčija sama, to svečano izjavljam, nima na Balkanu nikakih ozemeljskih, ne političnih interesov. Njen trenutni cilj je le, preprečiti, da bi se tuje sile polastile tega prostora in si na njem ustvarile možnost za nadaljevanje evropske vojne. Njen končni cilj je izključno ta, da pomaga pri ureditvi reda na tem za vso Evropo tako važnem prostoru ter da pripomore po modrih in pravičnih načelih do pomirjenja in do novega gospodarskega razvoja v dobrobit vseh.

Jamstvo in spoštovanje naših mej in da nemška vojska ne bo šla čez naše ozemlje

Nemški zunanji minister in italijanski zunanji minister grof Ciano sta izročila Jugoslaviji nato sledeče vsebine:

Ob priliki pristopa Jugoslavije k trojnemu paktu, ki je bil izvršen danes, potrjujeja nemška in italijanska vlada svoj sklep, da bosta vselej spoštovali suvereniteto in ozemeljsko nedotakljivost Jugoslavije.

»Sklicujoč se na razgovore, ki so potekali o priliki današnjega pristopa Jugoslavije k trojnemu paktu, imamo čast, da vaši ekscelenci v imenu nemške in italijanske vlade s tem potrdimo sporazum med vladami držav osi z jugoslovensko vlado o tem, da vladi držav osi za časa vojne ne bosta pošiljali Jugoslaviji zahtev, da dovoli prehod ali prevoz čet po jugoslovenskem državnem ozemlju.«

Po podpisu zapisnika je bil sprejem pri Hitlerju v zlati dvorani dvorca Belvedere.

Na albanskih bojiščih manj živahno

Italijansko vojno poročilo

Dne 23. t. m. so naša letala napadla Luksure in Prevozo ter postojanke in taborišča Grkov na področju naše 11. armade. 3 sovražna letala so bila sestreljena. Sovražna letala so napadla Devoli.

Grško vojno poročilo

Dne 23. t. m. smo odbili italijanski napad ob Vojuši pri Aksosu. Nekaj Ita-

lijanov je bilo ujetih na izvidniških pohodih. S topovi smo obstreljevali italijanske čete na pohodu. Angleška letala so napadla Berat. 2 sovražni letali sta bili sestreljeni in več poškodovanih. Napadli smo tudi taborišče sovražne vojske pri Tepeleniju.

Dne 24. t. m. je bil ob Vojuši odbit italijanski napad in 50 Italijanov ujetih.

Grški rušilec »Affendoni« je v noči

Boj na Atlantiku

Napadi na morju in na suhem na Anglijo in Nemčijo.

Nemško vojno poročilo

Dne 23. t. m. so podmornice potopile 27.000 ton sovražnega ladjevja, letala pa 9500 ton.

Na Malti smo z bombami zadeli 5 trgovskih ladij in eno križarko ter sestrelili 4 sovražna letala. — V severni Afriki smo zažgali bencinsko skladišče, da se je videl ogenj 100 km daleč.

Sovražnik s svojimi napadi na nemška mesta ni uspel. Požari so bili takoj pogaseni.

V Bolgariji se je nadaljevalo premikanje nemških čet.

Nad nizozemsko obalo smo sestrelili 2 angleški letali. V celoti je sovražnik izgubil 7 letal, 6 nemških se ni vrnilo.

Dne 24. t. m. je nemški brzi čoln sestrelil eno angleško letalo v severnem morju. Pri Dowerju smo streljali na sovražne ladje. Naša letala so napadla 3 letališča v južni Angliji in povzročila razdejanje. Južno od Krete so naša letala napadla sovražni konvoj in poškodoval dve ladji po 8000 ton. Nadalje so napadla pristanišče La Valetto na Malti in zabeležila mnogo zadetkov. Neka angleška bojna ladja in neka patrolna ladja sta bili zadeti zahodno od Krete.

Angleško vojno poročilo

Angleški bombniki so v noči na 24.

t. m. napadli Berlin, Kiel in Hannover, razen tega tudi Bremen in Emden ter na Holandskem Den Helder, v Franciji pa Cherbourg.

Na Berlin je bilo vrženih 10.000 zažgalnih bomb in večje število najtežjih eksplozivnih bomb. Za orientacijo je služila letalom cesta Unter den Linden.

Tri sovražna letala so bila sestreljena. Nad Anglijo v noči na 25. t. m. že četrto noč ni bilo letalskih napadov. Dne 24. t. m. smo zbili eno letalo.

Dne 25. t. m. so Nemci napadli London in južno ter zapadno obalo Anglije. Ob holandski obali so angleška letala obstreljevala nemške ladje. Eno angleško letalo se ni vrnilo.

Potopijene ladje

V tednu, ki je zaključil 23. t. m. je bilo potopljenih 17 angleških in 6 zavezniških ladij s skupno 71.773 tonami, ali za 26.000 ton manj kot en teden poprej. Reuter.

Nemško poročilo pravi, da so bile angleške izgube najmanj trikrat tako velike kot jih priznavajo Angleži.

Blokada Islandije

Islandija, otok v severnem morju, ki je danska posest, pa so ga sedaj zasedli Angleži, so sklenili Nemci blokirati in svare vse ladje, da bi se bližale otoku.

Vojna v Afriki

Hraber italijanski odpor.

Italijansko vojno poročilo

Sredozemsko morje: Dne 23. t. m. so nemški bombniki napadli Malto in zadeli z bombami eno križarko ter dve ladji, dočim so italijanska letala sestrelila 3 angleške.

Na Egejskem morju so letala bombardirala Kreto in uničila več letal. Nemška letala so v vzhodnem delu Sredozemskega morja potopila eno 6.000 tonsko ladjo.

Dne 24. t. m. so naša letala s torpedi zadela velik angleški parnik, ki je prevažal čete. Nemci pa so potopili 10.000 tonsko petrolejsko ladjo.

Libija: Dne 23. t. m. so bili nemški motorizirani oddelki v akciji na robu Sirtske puščave (ki se razprostira 600 km v širino). Nemška letala so bombardirala oporišča v Cirenaiki.

Dne 24. t. m. so angleška letala napadla v okolici Sirte in ranila več naših vojakov.

Eritreja: Dne 22. in 23. t. m. so bili odbiti vsi angleški napadi pri Kerenu in naše čete so zaplenile zastavo neke tujske legije.

Dne 24. t. m. se je nadaljevala bitka pri Kerenu.

Dne 24. t. m. smo izpraznili Negheli v južni Abesiniji. V zapadni Abesiniji so bili odbiti angleški napadi ob reki

Dubadu.

Angleško vojno poročilo

Dne 24. t. m. je bilo nad Malto zbitih 13 nemških strmoglavcev.

Libija: Nič novega.

Eritreja: Dne 23. t. m. so angleške čete po zavrnitvi sedem italijanskih protinapadov prešle znova v napad.

Izven pristanišča v Massui smo zajeli nemško 8500 tonsko ladjo »Oder«.

Abesinija: Dne 24. t. m. so angleške čete osvojile Marda prelaz pri Džidži in prodirajo proti Hararju. Računajo, da se bodo Italijani postavili v bran 120 km vzhodno od Addis Abebe.

Angleške čete, ki prodirajo iz zapadne Abesinije pri Assosi, so dospele do reke Duba, 50 km vzhodno od Assose. — V južni Abesiniji dovažajo čete in civilne uradnike z letali v kraje, ki leže 650 km oddaljeni od angleških oporišč. Abesinski cesar je imel parado svoje vojske pri Debra Marcosu.

Angleška Somalija: Dne 24. t. m. je bila vsa dežela v angleških rokah in zveza iz Berbere z Abesinijo vzpostavljena.

Maršal Graziani odstopil

Maršal Graziani, generalni guverner in vrhovni poveljnik v Libiji je dne 24. t. m. odstopil iz zdravstvenih razlogov.

Doma in po svetu

Stranke so za narod škodljive le takrat, če se ustvarjajo od zgoraj, na umeten način, piše Adam Pribičević v »Seljačkem domu«. Laž je, da so stranke kateremkoli narodu na svetu škodoval. Kako bi moglo škoditi nekaj, kar je v zakonih prirode? Škodi samo tisto, kar se tem zakonom protivi, to pa je zahteva, naj vsi ljudje enako mislijo.

Za obvezen civilni zakon ali proti, »Slovenec« je v vprašanju sklepanja zakona za strogo cerkveno stališče: Zakon sklepaj cerkev in razveza zakona od strani države ni dopustna. — Civilni zakon pa je mogoče ne samo ločiti, ampak tudi sodno razvezati. Tak zakon po mnenju »Slovenca« daje možnost za strašno razvratno življenje zakoncev in pomeni propast družine ter sleherne morale. Ako bi bilo temu res tako, kako bi potem te stvari izgledale n. pr. v naši Vojvodini ali pa v sosednji katoliški Madžarski, kjer je slej ko prej obvezen civilni zakon in to že od l. 1878 dalje, ko so izšli prvi svobodoljubni zakoni v bivši Avstro-Ogrski. Kljub temu pa družina v tistih krajih ni propadla in tudi morala se je z družino vred ohranila na najmanj tako visoki stopnji, kot je v naših krajih, v kolikor niso pri nas in tam čisto drugi faktorji vplivali na razvoj oziroma propadanje družine. Z argumenti, kot se jih poslužuje »Slovenec« ni mogoče uspešno zavračati zahteve po uvedbi obveznega civilnega zakona. — Tudi njegovo argumentiranje ne drži, da uvedbo takega zakona zahtevajo samo »totalitarci«.

Jugoslovansko-madžarska trgovinska pogajanja se bodo v kratkem pričela v Beogradu.

Vodja madžarskih puščastih križarjev Kovacz je pobegnil v Nemčijo. Kovacz je zasnoval državni udar in hotel prisiliti regenta Horthyja, da izroči oblast fašistom. Zato je bil od vojaškega sodišča obsojen na večletno ječo. Sedaj se mu je posrečilo pobegniti.

Proslava 22 letnice obstoja fašistične stranke v Italiji se je izvršila dne 24. t. m. zelo slovesno. Najbolj pomembna proslava je bila v Milanu, kjer je kardinal Schuster blagoslovil prvo zastavo ustanoviteljev fašizma.

Plijunčico je dobila grofica Edda Ciano, žena italijanskega zunanjega ministra in hči Mussolinija. Kakor znano, je grofica bila na bolniški ladji v Valoni, katero so Angleži potopili. Pri tem je padla v vodo in se prehladila. Za njeno življenje se briga več zdravnikov. UP.

Z imenom maršala Grazianija je najožje povezana zgodovina italijanskega imperija v Afriki v povojnih letih. Maršal Graziani je osvojil Abesinijo in bil nekaj časa cesarjev namestnik v tej pokrajini, nakar ga je zamenjal vojvoda d'Aosta. Po smrti maršala Balba, ki je postal glavni poveljnik italijanskih sil in guverner v Libiji. On je tudi vodil znano italijansko ofenzivo proti Egiptu in prodril s svojo armado do Sidi el Baranija.

Maršala Grazianija je nasledil sedaj kot vrhovni poveljnik čet admiral Mario Roata, kot guverner pa Italo Garibaldi.

Francoski narodni posvetovalni odbor, ki ga je ustanovil maršal Petain kot neke vrste nadomestek za nekdanji parlament, bo imel samo pravico staviti predloge in izražati želje ter jih potem sporočiti predsedniku države.

Francija ima živil samo še za en mesec. Od 1. aprila bo obrok kruha zmanjšan na 200 g dnevno. Prav tako bodo zmanjšani obroki mesa, masti, sira itd. V angleškem parlamentu je izjavil minister za blokado, da imajo angleške vojne ladje nalogo ustaviti in zapleniti vse francoske trgovske ladje, ki se ne morejo izkazati z dovoljenjem angleških pomorskih oblasti za prevoz tovora.

10 Norvežanov je bilo obsojenih na smrt zaradi špijonaže in pomoči Angliji. Sodbe je izreklo nemško vojno sodišče. Zastopnik rajha na Norveškem je ponovno objavil Norvežanom, da bodo slični prekrški, kakor so jih zagrešili obsojeni, tudi v bodoče kaznovani s smrtjo. (DNEB.)

Japonski zunanji minister Macuoka je iz Moskve odpotoval v Berlin. V Moskvi se je zadržal 32 ur. Med tem je sprejel tudi angleškega in francoskega poslanika.

Zedinjene države so stavile imetje vseh državljanov evropskih držav v Ameriki pod zaporo. Noben Evropejec do konca vojne ne bo mogel razpolgati z imovino, ki jo ima v Zedinjenih državah. Izjema velja samo za Anglijo in Grčijo.

Ako delavec prekorači 70. leto, se predno je bilo zanj vplačanih 500 tedenskih prispevkov za starostno zavarovanje, ima pravico zahtevati povračilo vseh zanj vplačanih prispevkov za 200 tednov in do polovice vplačanih prispevkov za nadaljnjih 200 tednov. Ima pa tudi pravico — ako je vplačal vsaj 200 tedenskih prispevkov — da z vplačevanjem prispevkov nadaljuje, dokler doseže 500 prispevnih tednov. Deležalec je obvezan, da prispeva svoj del tudi potem, ko je delavec dovršil 70. leto.

Banovinski prehranjevalni zavod »Prevod« je bil s posebno uredbo določen za poslovno centralo za izvoz hmelja savinske kvalitete. »Prevod« bo deloval po navodilih in pod nadzorstvom ravnateljstva za zunanjo trgovino v Beogradu.

Izvozniki lesa in drv za izdelovanje celuloze morajo do 31. t. m. prijaviti ravnateljstvu za zunanjo trgovino svoje obveznosti, ki so jih prevzeli glede dobave tega lesa v Italijo.

Železobetonski most čez Savo pri Krškem so pričeli te dni graditi.

Vsled obolenja na pegastem tifusu sta v neki vasi v Hercegovini umrli dve osebi. Sanitetne oblasti so podvzele potrebne ukrepe, da se ta nevarna bolezen omeji oziroma odpravi. — V Srbobranu v Vojvodini pa je izbruhnila epidemija trebušnega tifusa, ki je doslej terjala 15 smrtnih žrtev. Epidemijo je povzročila okužena voda iz nekega vodnjaka.

Češkoslovaško - jugoslovanska trgovska zbornica v Pragi je bila te dni likvidirana in ustanovljen oddelek za protektorat v okviru nemško-jugoslovanske zbornice.

800.000 din za pozgodovanje je določila izpostava banovine Hrvatske v Splitu.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

A. M. de Jong:

Čuden cerkovnik

OTROSKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA

»To bi tudi res ne bilo lepo od tebe, njegovega dobrega prijatelja!« je sodil brezbržno.

Mereyntje, hvaležen za veliko tolažbo, ki mu jo je vlilo to visoko spoznanje, je plesal pred Flirefleterjem, metal svojo čepico v zrak in bil eno samo, veliko razodetje vriskajočega veselja in olajšanja. — Smeje ga je opazoval njegov veliki prijatelj in pri tem mislil, kako hitro je človeška narava pripravljena zadovoljiti se z vsakim količnjak sprejemljivim razlogom, ki se ji kje ponuja. Ako bi bil Mereyntje samo malo farizejski, bi bil sedaj gotovo še celo ponosen na svoje bedno izdajstvo, ki je bila vendar vzrok, da je mogel Vrč v miru in v udobni ječi delati pokoro, da si zasluži svoje zveličanje.

»Kam pa greva, Flirefleter?«

Ta je varedil obraz, ki je razodeval, da sam ne ve in odgovoril:

»Nikamor. Samo malo ven, v lepo naravo.«

Te besede so se Mereyntjeju zelo dopadle. Dobrodušno je tekal poleg svojega dolgega prijatelja in se resno trudil, da bi držal z njim korak. Toda za to so bile njegove noge še vendar nekoliko prekratke in skoro je zopet začel drobiti stopinje kot ponavadi.

Na križišču pri orehovem ribniku sta obstala neodločno, v katero smer jo bosta mahnila.

»Ali ti je vseeno kam jo udariva, Mereyntje?«

[55]

Flirefleter je vzel čepico svojega malega prijatelja, jo vrge v zrak, da se je vrtela in potem počakal, dokler ni ploskoma padla na zemljo. Ščitek na čepici je kazal na desno.

»Naš gospod Bog pravi, da jo mahneva v to smer,« je sporočil Flirefleter.

Mereyntje ga je začuden pogledal, naglo je potegnil čepico z glavo in jo vrge kvišku. Toda sedaj je kazal ščitek na levo.

»Hahaha!« se je smejal mali dvomljivec, »ti in tvoj Bog! Sedaj pravi, da naj greva baš v obratno smer.«

»Ti je nisi prav vrge!« Daj sem čepico!« In Flirefleter je znova poskusil; s čudovitim uspehom, da je ščitek kazal sedaj naravnost v ono smer, odkoder sta prišla. Oba sta se tresla od smeha in Flirefleter si je položil prst na nos.

»Mislim,« je rekel preudarjajoč, »mislim, da je ljubi Bog na kavi pri sveti Magdaleni in da zato pušči, da čepica tako čudno pade.«

»Ali pa naju ima za norca,« se je hihital Mereyntje.

»Ali je mogoče tudi on tu in tam razposajeno nastrojen?« je vprašal Flirefleter osuplega obraza. »Ali ... veš ti ... veš ti, kaj bi mogoče utegnili biti? Mogoče se je razsrdil, ker mu nisi prvič verjel. On je hitro razžaljen, to vendar veš.«

»Pojdi no!« je rekel Mereyntje in ga postrani dregnil z ramo, »norčuj se sam iz sebe, ti!« Docela uverjen pa le ni bil, vendar da bi se z ljubim Bogom zopet nekoliko pomiril, je dodal: »Kar sedaj uganjava, je norčevanje, ali veš? Tega ne smeja.«

»To imaš pa prav!« je skesano priznal Flirefleter.

»Potem pa se bova napotila, kamor nama je prvič pokazal.«

To se je zdelo tudi Mereyntjeju najbolje in tako

sta se podala na pot v desni smeri ter v četrto uro dospela do reke. Flirefleter je pokazal na večji čoln, ki je bil privezan ob primitivnem mostiču za pristajanje.

»Ljubi Bog nama je hotel dobro, Mereyntje,« je rekel veselo, »tu naju čaka čoln. Počakaj malo.«

Stekel je okrog kolnice, segel z roko pod zleh in že je imel ključ v rokah. Mirno je odprl vrata in skoro na to se je zopet pojavil z jamborom, okrog katerega sta bila navita jadro in vrvi.

Začuden in nekoliko vznemirjen je stopal Mereyntje za njim.

»Kaj pa nameravaš, Flirefleter?«

»Malo greva jadрати. Mereyntje. Veter je kot nalašč in čoln je pripravljen.«

»Ali je to tvoj čoln?«

»Ah, kaj še, ribiču Marinu pripada.«

»Ali se smeš voziti z njim?«

»Vprašal sem, pa nisem slišal, da bi mi bil kdo rekel, ne! Ali si morda ti kaj čul?«

»Saj ni bilo nikogar tu,« je rekel Mereyntje začuden. Flirefleter se je smejal.

»Marin je odšel v Hoboke,« je rekel pomirjevalno, »in danes ga prav gotovo ne bo nazaj.«

»Kako pa ti to veš?« Kje pa leže Hoboki?« je nezavoljivo vprašal Mereyntje.

Z enim samim sunkom je Flirefleter postavil jambor na svoje mesto, pritrdil kavelj in obesil jadro. Potem je zgrabil malega dečka za rame, ga držal pred seboj in vprašal resno:

»Mereyntje, ali bi rad postal srečen?«

»No, to se razume,« je odgovoril Mereyntje.

»Potem se moraš odvaditi spraševati,« ga je poučil Flirefleter.

»Zakaj?« je kot naročeno vprašal Mereyntje.

Iz naših krajev

MARIBOR

»Za politično ali gospodarsko revolucijo gre takrat, ko preide oblast od majhne skupine na večjo in dobi tako več ljudi svobodo. Če pa preide oblast z večje skupine na manjšo, je to protirevolucija. To so osnovni pojmi, ki za dostojajo, če gre družabni razvoj po elementarni poti.«

R. G. Swing v newyorškem listu »Nation«.

CELJE

Vagon krompirja. V »Slovenca« smo čitali, da je vagon krompirja na razpolago po zelo nizki ceni. Malo zagonetno se nam zdi, ker v tej objavi ni sporočeno, katera tržnica ali ustanova bo prodajala krompir in po kakšni ceni. Vsak, kdor bi želel kupiti ta cenejši krompir, bi moral iskati informacije v uredništvu »Slovenca«. Mogoče bo pa uredništvo prodajalo krompir. Ali bodo dobili krompir samo naročniki »Slovenca«? To in še marsikaj drugega zanima tiste, ki žele kupiti krompir. Zato upamo, da dobimo pojasnilo.

Obratna nezgoda. V rudniku Bohemije v Pečovniku sta se težje ponesrečila pri delu dva rudarja. Zanima nas samo to ali so varnostne naprave v redu, ker se večkrat sliši o nesrečah v tem rudniku. Upamo, da bo oblast zadevo točno preiskala in ugotovila vzrok nezgod.

HRASTNIK

Pogajanja za povišanje mezd v steklarni se bodo nadaljevala 27. t. m. O poteku prejšnjih pogajanj ni bilo mogoče obvestiti delavstva niti ustmeno niti pisмено. Odkar so steklarji dobili zadnje povišanje mezd, je draginja porasla za 30 odst. Pričakujemo, da bo strogo zmagala tudi nad podjetjem 27. t. m.

Delavci v Kemični tovarni so zelo nezadovoljni, ker je vpeljan čuden način sprejemanja delavcev. Delavci se sprašujejo, zakaj se ne sprejemajo sinovi delavcev, čijih predniki so bili že zaposleni v tovarni in je takorekoč cela generacija zrastle s tovarno. Sprejemajo pa se v delo kmečki fantje, čijih starši imajo velika posestva in torej dovolj možnosti da preživijo svoje sinove. Kako pa naj oče delavec preživi svoje otroke, ako industrija odklanja, da jih zaposli? To nam narekuje, da javno opozorimo ravnateljstvo, naj ukrene potrebno, da se s to prakso preneha in sprejemanje delavcev uredi v sporazumu z obratnimi zaupniki. Ta predlog delavstva je gotovo sprejemljiv. Obenem naj ravnateljstvo tudi preišče, zakaj se je doslej pri sprejemanju delavcev postopalo drugače, kakor pa bi bilo po mnenju delavcev prav za prizadete in tovarno.

LAŠKO

Bomo pa druge dobili. Že v več številkah smo poročali, kako postopa z delavci v Laškem podjetje Karel Kavka. Precej delavcev bo moralo terjati pred sodiščem. Najbrž bo pri podjetju sprehajal več novih delavcev iz Savinjske doline, ki še marsičesa ne vedo. Dopisnik »D. P.« bo že poskrbel, da bodo takoj zvedeli, kaj jim vse po državnih zakonih pripada. Zakoni veljajo za vse enako. Vsak delavec naj takoj kupi knjižico dr. Reismana o delavskih pravicah, ki stane komaj 3 din. Dobite jo pri dopisniku »Delavske Politike«. Pri podjetju ne podpisujte ničesar! Po končani gradbeni sezoni lahko iztožite vse pred sodiščem. — Spectator.

REČICA PRI LAŠKEM

Že večkrat smo pisali o preselitvi profesionalistov iz dosedanjih stanovanj v Hudo jamo. Uprava bo tudi preuredila hišo, v kateri je bila prej pisarna bratovske skladnice, v stanovanja, kjer bo par profesionalistov še ostalo, poleg delavnic. Uradniki in poduradniki so dobivali doslej mesečno po din 600 stanarine, sedaj jim bo ta ukinjena in bodo zato morali v stanovanja profesionalistov. Če računamo, da je TPD plačevala toliko let tem nameščenim po 600 din, da ima na razpolago primerne stavbišča, lasten material, svoje zidarje itd., bi bilo bolje zgraditi povsem novo poslopje za uradnike, ker bi sicer staro poslopje profesionalistov morali docela prezidati, da bi ustrezalo za stanovanja poduradnikom. Tako bi profesionalisti lahko ostali v območju delavnice, kamor po svojstvu službe spadajo, ker jih uprava mnogokrat pozove na njuno, izredna dela. Profesionalisti so duša obrata. Stanovanja v Hudi jami pa naj bi dobili oni rudarji, ki morajo vsak dan po več ur daleč v »Barbara rov«. Koliko je takih rudarjev, ki morajo plačevati draga privatna stanovanja. Novi obratovodja g. ing. Petrič se jako trudi, da bi obnovil vse rudniške hiše in naprave. Zlasti so dobro urejeni tiri po rovih. Zato upamo, da bo tudi to stanovanjsko zadevo uredil v zadovoljstvo vseh treh zainteresiranih skupin. — Delavec.

RIMSKE TOPLICE

Na tehničnem oddelku banske uprave je bila pred kratkim II. licitacija za preureditev državne ceste Selce—Smarjeta—Rimske toplice na 3000 m dolgem odseku. Proračun je znašal din 96.025, delo pa je prevzelo podjetje Oldo Belin iz Trbovelj za din 95.929. Če bodo sedaj pristojne oblasti to delo odobrile, še ne vemo. Zaradi tujiskega prometa bi bilo primerno dokončati vso novo cestno traso. Sedaj ima vsa javna dela v rokah navedeno podjetje (cesta Sv. Lenart nad Laškim, regulacijo Zikoyce v Laškem in cesto Rimske toplice). Vse njegove ponudbe so sicer nizke, kakšne so pa meze, je na drugo vprašanje. Trasa v Rinskih toplinah je v razkupu že nad 3 leta in je res skrajni čas, da se ta dela dokončajo.

Nashe mesto zopet brez sladkorja. Pomanjkanje sladkorja že dolgo časa upravičeno razburja naše gospodinjice, ki morajo stikati za sladkorjem po trgovinah, kjer dobijo k večjemu po 1/8 kg sladkorja. Zadnje dni pa se trgovci na drobno bridko pritožujejo, da sploh ne morejo nikjer dobiti sladkorja, pravtako se pa godi tudi veletrgovcem, ki zamažajo na dobavo naročenega sladkorja. Časopisna poročila pravijo, da je v Sloveniji dovolj sladkorja na razpolago, ker ga je letos dobila več kakor pa je bila običajna poraba prejšnjih let. Toda od tega konzumenti nimajo nobenega haska, k večjemu, da se jih na ta način še bolj razburja, ker pač vsaka gospodinja dobro ve, da sladkorja ni mogoče nabaviti v trgovinah, ker ga nimajo na zalogi. Že ponovno smo utemljili, da se porabi v mestih in industrijskih krajih več sladkorja, kakor pa na podeželju, zato bi s tem morale računati tudi prehranjevalne ustanove. Govori se, da bo odslej uvedeno nekakšno nadzorstvo o izdaji sladkorja in je vsled tega prehranjevalni urad tudi odredil žigosanje živilskih nakaznic pri trgovcih, kjer konzumenti nabavljajo svoje življenjske potrebščine. To je vse prav! Toda med tem časom, dokler ne bodo izvedeni ti ukrepi, bi morali trgovci in zadruge vendarle tudi dobiti na razpolago potrebne količine sladkorja, ki ga že več dni ni mogoče nikjer več nabaviti.

Pravila razdelitev prehrane bi morala biti glavna skrb v teh težkih časih vseh onih, ki odločajo o teh vprašanjih. Fino pecivo postaja vedno slabše. Zadnje dni prodajajo v nekaterih pekovskih prodajalnah takozvane »kajzerice«, ki so pečene iz neke zmesi, ki se nikakor ne more uporabljati za pecivo. Te žemlje stanejo din 1 komad, kar je seveda hudo visoka cena. Domačini teh »kajzeric« bolj malo porabijo, pač pa so na nje navezani vsi, ki dopotujejo v mesto iz zunanjih krajev in iščejo v restavracijah in kavarnah okrepčila. Zlasti se čudijo tem razmeram potniki iz južnih krajev naše države, kjer se še vedno dobiva v prosti prodaji prvovrstno fino pecivo, pravtako pa tudi bel in dober ržen kruh. Na Hrvaškem groze vsem pekom s konfincijami, ki bi pecivo pekli iz druge kot pšenice moke. Nekaj takih primerov so namreč ugotovili v Zagrebu.

Plačilni nalog po viničarski uredbi. V Koških ima znani mariborski lišni posestnik in trgovec s steklom Gustav Bernhard okrog 5 oralov velik vinograd z dvema viničarijama. Doslej je imel g. Bernhard v teh viničarijah uslužbene viničarje. Po viničarski uredbi bi moral vsled tega plačevati od vsakega pol hektarja din 100 v viničarski sklad, ki je namenjen za podporo viničarjem in njihovim svojem v boleznih, onemoglosti in smrti. Tej obvezi pa se je hotel g. Bernhard odtegniti s tem, da je sklenil z viničarji pogodbe kot z delavci in jim je v pogodbi določil, da bodo obdelovali vsak za sebe, mož, žena in drugi manj kot pol orala vinograda, tako da torej ne bi bili več »viničarji«. Po šu 1. viničarske uredbe so namreč viničarji le one osebe, ki obdelujejo najmanj pol hektarja vinograda. Na ta način si je prihranil g. Bernhard letno din 500, ki bi jih moral sicer plačevati v viničarski sklad. Sresko načelstvo pa se ni strinjalo s tem pravnim naziranjem g. Bernharda, ki ima zaradi tega tolačenja viničarskega reda tudi druge spore z viničarji samimi, ker jim ne vpiše v knjižo, da so bili viničarji. Sresko načelstvo je zaradi tega izdalo proti Gustavu Bernhardu nalog, da ga smatra za vinogradnika z viničarji in je vsled tega dolžan plačati za viničarje letno 500 din v viničarski sklad. Proti temu plačilnemu nalogu pa je vložil g. Bernhard pritožbo na bansko upravo. Odločba bo seve velike principielne važnosti, ker bi se lahko na ta način tudi vsi drugi vinogradniki otresli plačevanja v viničarski sklad in ostalih obveznosti iz uredbe.

Tujsko-prometna zveza v Mariboru se zavzema, da bi se turistični kraji zadostno oskrbeli z živilji, ker prihaja v Slovenijo na okrevanje mnogo rekonvalescentov. Predpostavljajo, da uspešno turistično sezono je, da preskrba z živilji v vsakem oziru brzhinno deluje.

Po zakonu o nevtralnosti je bil obtožen urednik nekdanjega »Totega lista« g. Božo Podkrajšek. Dne 26. t. m. se je vršila tajna razprava o obtožbi in je bil oproščen. Državni tožilec je prijavil priziv.

Združenje okoliških trgovcev je imelo občini zbor. Začlenjenih je pri združenju 358 trgovcev, 46 pomočnikov, 46 pomočnic, 39 vajencev in 39 vajenk. Trgovsko nadaljevalno šolo je obiskovalo samo 50 učencev in učenek.

V zvezi z objavljenim pozivom za žigosanje živilskih nakaznic za mesec marec razglašajo mestni preskrbovalni urad: Vsi imetniki živilskih nakaznic, ki ne kupujejo direktno pri trgovcih, ampak so na hrani v gostilnah ali privatno, so dolžni posrbeti za to, da bodo njihove nakaznice žigosane potom hranodajalca pri dotičnem trgovcu, kjer kupuje hranodajalec živila za njih. Stranke, ki ne kupujejo moke, ampak samo kruh, predložijo svojo nakaznico v žigosanje trgovcu, kjer kupujejo ostale življenjske potrebščine.

Požar je uničil gospodarsko poslovanje posestnika Simona Hergava, ki je utrpel vsled tega okrog 70.000 din škode.

TRŽIČ

Pred kratkim je bila licitacija za tlakovanje ulice skozi trg. Ni bilo nobenega podjetnika za dobavo granitnih kock in robnikov potrebnih za tlakovanje 1 km dolge državne ceste skozi Tržič. Dobave so bile preračunane na din 906.000. Licitacija bo ponovno razpisana in smo zadnjič pravilno slutili, da bo prva onemogočena. Škoda je le, da gremo že v pomlad, pa še ne vemo, ali bo seloh kdo ta dela prevzel, čeprav so bila prvič razpisana že lansko jesen, odnosno poletje.

»Vzajemnost« Maribor sklicuje svoj redni letni občni zbor, kateri se bo vršil v društvenih prostorih v Frankopanovi ulici št. 1 v ponedeljek, dne 31. marca t. l. z začetkom ob pol 20. uri z dnevnim redom: 1. Poročilo odbora (predsednika, tajnika, blaginika in kontrole); 2. bodoče naloge in dela na kulturnem področju; 3. volitev novega odbora in nadzorstva; 4. razno. Za člane in članice je navzočnost obvezna. Vse sodruge in sodružice, ki jim je do napredka kulturnega dela med delavstvom, vabimo, da se tega občnega zbora udeležijo ter nam dajo nasvete za bodoče delo, za kar jim bomo hvaležni. — Odbor.

Letni občni zbor sreske organizacije vojnih dobrovoljcev se bo vršil v nedeljo, dne 30. t. m. z začetkom ob 9. uri dopoldne v »Grajski kleti«. — Odbor.

Tržne cene mesa. Svinjsko meso s kostmi 1 kg od 22 do 24 din, svinjsko meso izluščeno kg 26 din, riba kg 26 din, zajec kg 24 din, salo kg 24 din, slanina kg 24 din, pljuča kg 12 din, jetra kg 14 din, rebra kg 18 din, glava kg 12 din, ledvice kom. 4 do 5 din, noga kom. 3 do 4 din. — Zelenjava: krompir kg din 2 do 2,50, čebula kg din 5 do 6, česen kg din 16 do 20, zelje, kom. din 1 do 6, kisló zelje kg din 5, repa, kom. din 0,50 do 1, kisló repa kg din 3, karfiola, kom. din 10 do 12, ohrovt, kom. din 0,50 do 5, hren kg din 12 do 14, zelena, kom. din 0,50 do 4, peteršilj (šopek) din 1, endivja kg din 12 do 14, mal, salata, kup din 1, regrat, kup din 1, radič kg din 16 do 18, špinaca, kup din 1, por, kom. din 0,50 do 1,50, korenje vrtno, kup din 1, koleraba, kom. din 1 do 2, redkev, kom. din 0,50 do 1, majaron, šopek din 1, pesa kg din 1 do 2. — Sadje: jabolka kg din 8 do 16, slive, suhe kg din 20 do 24, orehi celi kg din 16 do 18, orehi luščeni kg din 52, limone, kom. din 0,75 do 1, oražbe, kom. din 1,50 do 4. — Ribe (morske) kg din 16 do 36. — Mlečni izdelki: smetana 1 din 12,50 do 17,50, mleko 1 din 3,50, surovo maslo kg din 48 do 52, čajno maslo kg din 60, kuhano maslo kg din 48 do 52, sir, domači kg din 12, jajca, kom. din 1 do 1,25.

Zaradi zanemarjanja sredobežne sile sta bila kaznovana pred okrajnim sodiščem nek Šofer in njegov delodajalec na 600 in 1200 dni kazni, v slučaju neizterljivosti pa na 10 dni in 20 dni zapora, ker se je pri vožnji s tovornim avtomobilom na križišču Aleksandrove ceste in Kopitarjeve ulice ponesrečil nek delavec, ki se je vozil na tovornem avtomobilu in je pri ovinku zletel z zabojev ter si pri tem zlomil nogo. Šofer je namreč na ovinku prehitro vozil, gospodar pa je ravnal neprevidno, ker je ukazal delavcem vstesti se na zaboje, ki niso bili nič zavarovani in je vsled tega sredobežna sila delavca zagnala na ovinku z avtomobila.

Stroga obsodba zaradi ponarejanja naročilnic. Pred takajšnjim sodiščem je bilo te dni obsojenih pet oseb zaradi ponarejanja naročilnic pri dobavi raznega gradbenega materiala. Med obsojenimi je dobil najvišjo kazen Ivan Postrak in sicer 2 leti in 1 mesec strogega zapora ter izgubo častnih državljskih pravic za dobo treh let, ostali pa so bili obsojeni na zaporno kazen do 5 mesecev.

30 kg industrijskega sladkorja je odnesel neznan vlomilec iz skladišča trvdke Largo na Aleksandrovi cesti, naslednjo noč pa 10 kg čebule in nekaj sladkornih vreč ter en plašč od kolesa.

Obsojen trgovec. Friderik Škrabl iz Sp. Dobrave je bil obsojen na 6 mesecev, ker si je prilastil dva hrasta, ker je brez ribiške izkaznice ribaril in nekoga lažno prijavil oblastim.

Zlato žensko zapestnico je našel ob priliki koncerta v »Sokolskem domu« pekovski mojster K. Rakša. Lastnica jo dobi v njegovi pekarni na Koroški cesti.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Milan Begović: Brez tretjega

(Gostovanje Hinka Nučiča in Vike Podgorske) Hinko Nučič je po prevratu ustanovil slovensko gledališče v Mariboru in ga vodil dve leti, dokler ni s svojo soprogo Viko Podgorsko odšel v Zagreb, kjer deluje še danes. Ker je praznoval pred kratkim štiridesletnico svojega oderskega udelestopanja, je proslavilo ta jubilej tudi ljubljansko in mariborsko gledališče, kjer sta gostovala Nučič in Podgorska z Begovičevo dramo »Brez tretjega«.

Milan Begović spada k mlajšim hrvaškim književnikom. Pisal je predvsem drame, od katerih sta najbolj znani »Božji človek« in »Pustolovec pred vratmi«. Ker je imel v svojem poklicu kot dramaturg zagrebškega gledališča vedne stike z odrom, so vsa njegova dela odersko spretno zasnovana in so zato dosegla tudi lepe oderske uspehe. Tudi drama »Brez tretjega« zanima predvsem po zunanji teatralični učinkovitosti, s katero pa ne koraka vedno vzporedno čista literarna vrednost. Psihološko preveč naivno je utemeljen sunkoviti preokret iz drame ljubosumnja v prvih dveh dejanjih v boji med erosom in seksusom v tretjem dejanju.

Drama daje dvema močnim igralcema priliko, da pokažeta vse registre svoje umetnosti. G. Nučič je ob naporni in izredno kočljivi vlogi prof. Barića znova dokazal, da je njegova ustvarjalna moč še vedno na višku. G. Podgorske je bila kreacija evropskega formata. Glavne odlike umešnice so močno in stvarno pojmovanje celotnega lika, do zadnje potankosti pretehtana podrobnja izvedba, pa še posebej čar prstne ženčnosti. Ki se je razodeval v vsaki kretnji in vsaki besedi. Zato je bila uprizoritev drame »Brez tretjega« po zaslugi obeh odličnih gostov umetniški dogodek prve vrste. — S.

POSLEDNJE VESTI

Angleško vojno poročilo: Dne 25. marca je bila napadena Malta. Povzročena je bila stvarna škoda.

Angleški zunanji minister Eden je sprejel v Kairu grškega poslanika. Reuter.

20.000 letal, ki bodo v teku leta prispela iz Zedinjenih držav v Anglijo bo imelo izključno pilote iz šol v Kanadi. Reuter.

Bolgarski zunanji minister je potoval po državi in ugotovil, da so odnosi med prebivalstvom in nemško armado prirščni. Bolgarski vojniki bodo skoro poslani domov.

Svojem žrtve, ki so padle v bojih 21. januarja v Romuniji, so te dni izplačali podpore. General Antonescu je rekel, da je Romunija pripravljena čakati na priznanje svojih pravic.

Zakon o 7 milijardnem kreditu za oborožitev Zedinjenih držav in pomoč Angliji je Roosevelt podpisal na vojni ladji, na kateri križari po morju in si ogleduje ameriška oporišča. CBS.

V Washingtonu so zadovoljni z izjavo SSSR in Turčije, je naglasil zunanji minister Hull. CBS.

Stavke v Zedinjenih državah. DNB poroča, da je v tovarni kmetijskih strojev v Chicagu prišlo do spopada stavkajočih in stavkokazov. Policija je bila proti pretepu brez moči in niti s tanki ni ničesar opravila. V največjih jeklarinah Bethlehem Steel je prišlo tudi do spopadov in bočjo najbrž stopili v stavko vsi delavci, okrog 18.000.

Bombe, ki so bile svoj čas vržene na Sušak so napravile 2,25 milijona dinarjev škode. 116 ljudi je bilo prizadetih. Škoda se bo takoj izplačala.

IZ ČEŠKE

Zmota češke inteligence. Pod tem naslovom je objavil praški dnevnik »Narodni Politika«, ki je razširjena zlasti med širokimi sloji, uvodnik, v katerem trdi, da je inteligencija češkega naroda bolna. Ona kaže ne priznava zdrave narodnosti, kakršno zahteva od Čehov Nemčija. Tako kakor je sprevlekl že ves ostali češki narod, morajo sedaj tudi češki inteligenti priznati, da je novi razvoj Evrope koristen vsem narodom in da ga tudi ni mogoče ustaviti. — Češki narod je znan po svoji treznosti in zato mora uvideti, da je njegovo mesto le v mirnem sožitju narodov v Evropi in mora odklanjati vsako propagando iz tujine, ki skuša vznemirjati in razkrajati moralno ljudstva. Ne tujimo brez potrebe za »zgubljeno svobodo in samostojnost«, temveč glejmo s širšim pogledom na velik življenjski prostor velikomanskega raba, v katerem je tudi za nas odločen prostor, pravi ta list.

Plutokracija pri čeških listih. »Mährisch-Schlesische Landeszeitung« piše o razmerah v češkem tisku in pravi, da se tudi tam kažejo plutokratski vplivi. Ravnatelji listov imajo baje po 3 do 5 krat večje plače kot šef-uredniki, ki to težko gledajo.

Vlasta Burian se brani. Tudi pri nas znani češki filmski komik. Vlasta Burian, ki ima v Pragi svoje lastno gledališče, je objavil v listih izjavo, kako so ga neresnično obdolžili, da je zahteval za čisto kratko sodelovanje na nekem dijaškem plesu din 5000. Burian izjavlja, da je sicer res zadnji čas sodeloval pri dveh dijaških prireditvah, toda za svoje posttranske nastope že več kot 10 let ni zahteval niti vinarija in, da mnogokrat od prireditev ni prejel niti male cvetke, ali pa se mu niti zahvalili niso.

Sodelovanje med DTJ in Sokolom. Pravkar so se vršila posvetovanja med »Delavsko telovadno zvezo« in »Sokolom«, da se že dosedanje večkratno sodelovanje in prijateljsko razmerje poglobi in razširi. DTJ je bila svojočas mogočna socialistična delavska telovadna organizacija v ČSR.

Praški »Smichovski Pivovar« je pravkar objavil zanimiv pregled svoje produkcije. Preteklo leto je ta pivovarna zvarila 750.000 hektolitrov piva. V pivovarni je zaposlenih 800 delavcev in 120 uradnikov. Največji odjemalac je mesto Praga. Pivo dobavljajo nad 2000 gostilnam in točilnicam z 10 velikimi tovornimi avtomobili in 36 pari konj. V gostilnah in točilnicah dela nad 13.000 ljudi pomožnega osebja, čijih služba je odvisna od prodaje piva. Pivovarna gradi pravkar družabni dom za uslužbence, katerim je o Božiču poklonila izredni dar 500.000 kron.

Baterije motornih vozil, ki niso v obratu, se morajo vsed naredbe »Wehrersatz-Inspektion« Praha oddati in ravno tako baterije v trgovinah s starimi kovinami.

Žepne svetilke ponoči v Pragi. Policijsko ravnateljstvo v Pragi je objavilo strogo opozoritev prebivalstvu, ki vsled nemarnosti ali izlahkomiselnosti ne izvaia predpisov o zatemnitvi, posebno glede žepnih svetilk. Policija opozarja, da se smejo uporabljati žepne svetilke samo v najnujnejših primerih, v brezmesčnih nočeh, ob veliki megli ali podobno. — Svetilka ne sme biti obrnjena navzgor, niti na stran in sme biti le toliko močna, da je na razdaljo 100 m ni mogoče več opaziti. Svetilka mora biti tudi prevečena, najbolje z debelim belim papirjem, kakor pri motornih vozilih. — Posebno je prepovedano razsvetljevati stene hiš, mimoidoče osebe, kot sploh vsako nepotrebno osvetljevanje odprtih prostorov. — Prekrški se bodo najstrožje kaznovali.

Smrtna obsodba. Protektoratni občan Meted Racek iz Prage-Karlina, je izrazil zatemetitev proti nevarnosti zračnih napadov ter je vtilil v livarno jekla, ki je poverjena z dobavami za nemško vojsko. Vzel je 8 gonilnih jermenov in par vzorcev jeklene zlitine, vsled česar so se znatno zavleklo dobave. Nemško vojaško sodišče je obsodilo Raceka na smrt, njegovega pomočnika, delavca Jana Hanteka iz Brna pa na robijo 5 let. Smrtna kazen je bila izvršena. (ČTK.)

Iz Slovaške

Židovski list. V Bratislavi je začel izhajati kot edini dovoljeni židovski časopis na Slovaškem »Tzvednik« (tednik), ki je določel za informacijo židov in ga bodo pošiljali brezplačno gospodarjem židovskih rodbin.

Vojna in Jugoslavija

O tem je napisal članek v »Politiki« jugoslovanski poslanik pri francoski vladi dr. M. Spalajković. V članku piše med drugim: »Ena vojskujoča stranka želi, da Jugoslavija aktivno poseže v vojno. Druga vojskujoča stranka pa ne zahteva ničesar takšnega, toda želi, da Jugoslavija pristopi k trojnemu paktu in na ta način formalno potrdi svoje miroljubne namene do osovražnih sil. Čim se je zvedelo o tem med ljudmi v javnosti, so se slišali melodramski vzkliki: Pristop k trojnemu paktu znači našo podreditve eni vojskujoči stranki in dovoljenje, da njene čete vkorakajo na naše ozemlje. Ako je to tako, sem pomislil, potem ne more biti govora o izbiranju med dvema zloma, ampak samo o izbiranju med suženjstvom in junaško smrtjo, v tem slučaju bi se vedelo, kakšna odločitev bi najbolje odgovarjala tradiciji našega naroda. Moj strah je prešel onega trenutka, ko sem popolnoma zanesljivo vedel, da Nemčija ni nikdar zahtevala od nas, da pustimo njeno vojsko čez naše ozemlje in da ne postavlja nobenih zahtev, ki bi se kosile s celokupnostjo našega državnega ozemlja, naše neodvisnosti in našega narodnega dostojanstva. Z drugimi besedami, Nemčija nam je prepuščala, da izbiramo med obliko in stvarnostjo.

Vojna moč v številkah

Po švicarskem dnevniku »Volksstimme« posnemamo:

Ker bo pričela kmalu najstrašnejša bitka vseh časov, je potrebno skicirati števila, ki predstavljajo približno moč nasprotnikov. Seveda je pa nemogoče, podati popolnoma točno sliko.

Začnimo s kopnimi armadami:
Imperij (materna dežela) 4.500.000 vojakov, imperij (Afrika) 800.000 vojakov, imperij (čete, pripravljene za vkrcanje) 800.000 vojakov, imperij (rezerva, ki jih je treba šč izuriti). — Zavezniki (svobodni Francozi, ostanki belgijskih, poljskih, čeških in nizozemskih čet) 600 tisoč vojakov. — Nemčija 7 milijonov vojakov. — Italija 3 milijone vojakov, Italija (Afrika) še okrog 150 tisoč vojakov, rezerve osi (ki jih je pa treba še izvežabiti) 4 milijone vojakov.

Vojne sile na morju.

Anglija in zavezniki bojnih ladij 24, nosilk za letala 10, križark 1, reda 21, križark 2, reda 64, torpednih in hitrih čolnov ter rušilcev 285, korvet okrog 100, podmornic 150. — Ita-

lija in Nemčija bojnih ladij 10, nosilk za letala 2, križark 1, reda 12, križark 2, reda 20, torpednih in hitrih čolnov ter rušilcev 200, podmornic okrog 400. (V teh številkah so izpuščene ladje, ki so bile potopljene v teku vojne.)

Glasovi o pristopu k trozvezi

»Hrvatski dnevnik« piše o pristopu Jugoslavije k trozvezi: »Mi ne spadamo med one, ki se boje priznati, da je hrvaško javno mnenje bilo že davno naklonjeno taki rešitvi. Po tem činu postaja položaj Jugoslavije in njenih narodov docela jasn. Dve močni državi sta izjavili, da bosta spoštovali našo ozemeljsko nedotakljivost, kar znači, da s te strani ne preti nobena opasnost, da bi mogli biti zapleteni v vojsko. Da ne bomo vpleteni v vojno proti drugi strani, je zajamčeno s tem, ker čez naše ozemlje ne bodo korakale tuje čete, niti se ne bodo prevažale. Torej tudi druga stran ne bo imela razloga, da bi nastopila proti nam kot vojnim neprijateljem in vršila nad našim ozemljem vojne čine.«

Pogrebu Titulesca, bivšega zunanjega ministra Rumunije, ki je umrl v Cannesu, so prisostvovali ožji prijatelji in znanci. Pokojni je bil pobornik ideje Male zveze in Društva narodov L. 1933 je bilo njegovo delovanje zlasti živahno.

Delovski pravni svetovalec

Kako so Slovaki proslavili osvobojenje?

Šele sedaj prihajajo z veliko zamudo časopisi iz Bratislave, ki opisujejo sledeče podrobnosti o proslavi osvobojenja Slovaške izpod češkoslovaške jarma z dne 14. 3. 1939: »Slovaški narod se je danes spomnil druge obletnice osvobojenja in ustanovitve države. Mesta in vasi so bile že na predvečer slavnostno razsvetljene. Nekateri ministri so v radiu spregovorili narodu.

Na dan narodnega praznika so začele slavnostne božje službe, nakar so izročili Hlinkovim gardam prapore in se je izvršila slavnostna parada vojske. Na zgodovinskem trgu pred gledališčem v Bratislavi so nastopili gardisti iz vse države in prejeli prapore od poveljnika Hlinkove garde, notranjega ministra Macha. Prvič je nastopilo tudi 1000 mož novo ustanovljenih bramborcev Hlinkove garde in častni oddelki FS nemške stranke.

Ministri predsednik dr. Tuka in minister Macha sta v svojih govorih pozvala Hlinkovo gardo, da mora čuvati slovaško svobodo in nositi prapor slovaškega nacionalnega socializma. Prapori so simboli te volje.

Državni prezident dr. Tiso je oddal ministru Machu poveljniško standardo za gardiste in v kratkem govoru na gardiste povdaril enotnost naroda v Hlinkovem duhu.

Med častnimi gosti, med katerimi je bil tudi

Nehvaležni italijanski švicarji. Stefani objavlja izjavo italijanskega švicarskega književnika Ciesa, ki pravi, da je treba obžalovati, da mnogi ljudje v italijanski švicari razodevajo čustva, ki ne odkrivajo njihovega prijateljstva do Italije, ostali pa ki mislijo nasprotno, morajo molčati. Teža Italijani ne zaslužijo, ko so vendar tudi v sedanjih vojni pokazali do švicarjev toliko plemenitosti.

bivši bolgarski car Ferdinand, člani nemške vojaške in letalske misije, skupinovodja Kallenbrunner z Dunaja in drugi, se je izvršila parada vojske na trgu Svobode. Državni prezident je prebral dnevno povelje na armado s pozivom, da deluje ob strani Nemčije za boljše življenjskih pogojev naroda. Sledil je mimohod vojaških oddelkov vseh vrst orožja. Vojaški oddelki in moške garde ter FS oddelki nemške stranke so pokazali odlično izvežbanost. Popoldne so bile ljudske slavnosti, zvečer pa velika manifestacija.

Literatura

Konrad Bekker, Marx' philosophische Entwicklung, sein Verhältnis zu Hegel. Knjiga z gornjim naslovom je izšla v znani založbi Opprecht v Zürichu, Bekkerjevo delo je v nasprotju z dosedanjim literaturo o Marxu: ne kritizira, ne dokazuje in ne izpopolnjuje, ampak kaže Marxov filozofski razvoj tako, kot se je vršil v resnici. Bralcu kaže, s katerimi stvarnimi in osebnimi vprašanji se približuje Marx gotovim problemom, v kateri smeri išče odgovor in zakaj odgovori tako in ne drugače. Razčlenba historičnega Marxa, kakor je izročena v pričujoči knjigi, daje izredno važne in presenetljive doprinose. Vidi se, da Marxovo življenjsko delo obsega vse področje družboslovne vede in da njegova dela negospodarske narave ne zastajajo za njegovimi ekonomskimi deli. Gospodar najde v Bekkerjevem prikazu Marxove teorije ključ za nadaljnjo graditev, sociolog najde v njem velikopotezno očrtan sistem antropološkega (nauk o človeku) družboslovja, filozof pa je končno opozorjen na del filozofije, ki je našla v razlagi nemškega idealizma premalo pozornosti, dasi je najmočnejše vplivala na zgodovino duha 19. stoletja.

Delovski pravni svetovalec

Zakup posestva (Brezno)

Vprašanje: Ze dalj časa imam v najemu malo posestvo od nekega bogatina, ki ima več posestev, pa mi je letos najem naenkrat odpovedal, ker mu drugi več obljublja. Plačeval sem mu v redu najemnine, škodo mu nisem napravil nobene in sem sedaj v največji težavi, ker nisem mogel dobiti drugod stanovanja, kjer bi mogel imeti živino. Posestnik pa pravi, da mi bo odvezel zemljo, če se ne bom izselil. Kaj bom jaz počel v tem hudem času, ako ne bom sejal in kam bom v živino? On pa ima po večih posestvih mnogo orne zemlje, še čuda zanemarijene; veliko njiv je celo pogozdil. Gotovo bo tudi te njive in travnike zasadil. Jaz sem 65 let star, 2 sina imam pri vojakih, kaj bom začel, če me bo gospodar smel preprediti? Svetujte mi prosim, kaj mi je napraviti in kam se naj obrnem?

Odgovor: Zakupi posestev se lahko odpovede predvsem v dogovorjenem odpovednem roku. Ako Vam posestnik tega zakupa po preteku lanskega leta ni pravočasno odpovedal, se zakupna pogodba molče podaljša še za 1 leto. Če Vam je torej gospodar šele sedaj odpovedal, je odpovedni rok že zamudil in imate še pravico to leto do zakupa. Sam gospodar Vas sploh ne sme poditi ne iz stanovanja in ne s posestva. Če bo kaj takega storil, lahko proti njemu vložite tožbo zaradi motenja posesti. On bo morda potem skušal vložiti sodno odpoved. Proti tisti morate najkasneje v 8 dneh vložiti pri sodišču vse svoje ugovore: zlasti to, da je odpoved zakupne pogodbe sedaj, ko se že seje in orje, prepovedna in lahko poteče odpovedni rok šele s koncem gospodarskega leta.

Pokojsinsko zavarovanje strojnika — strojevodje (Trbovlje)

Vprašanje: Leta 1921 sem napravil izpit za kurjača in strojevodjo. Takoj nato sem nastopil službo strojnika, ki jo opravljam še danes. Po mojem znanju je bil strojevodja po predpisih o polaganju izpitov do leta 1933 najvišja usposobljenost za opravljanje službe pri vseh panogah parnih naprav in parnih strojev. Sprememba je nastala šele leta 1933. Mislim pa, da s temi novimi predpisi jaz nisem mogel izgubiti pravice do »naziva« strojnika, ker vendar opravljam to službo že 20 let. Vsled tega bi moral biti sedaj pokojninsko zavarovan, a podjetje se izgovarja, da sem baje »strojevodja« in vsled tega ne spadam v pokojninsko zavarovanje strojnikov. Tudi organiziran sem pri »Zvezi strojnikov«, pa mi tega ne vedo tolmačiti. Ali spadam pod pokojninsko zavarovanje?

Odgovor: Z uredbo ministrstva socialne politike z dne 23. decembra 1939 je bilo prisilno pokojninsko zavarovanje nameščenec razširjeno na strojnice s strojniškim izpitom in zobne tehnike, če niso že po dosedanjih predpisih zavezani pokojninskemu zavarovanju. Strojniki pa so tedaj zavezani pokojninskemu zavarovanju, če so opravili predpisani izpit po pravilniku

o opravljanju izpita za posluževalce parnih motorjev in kotlovskeh naprav z dne 16. junija 1933, ali če dokažejo, da imajo po tem pravilniku pravico opravljati znanje strojnika ali če jim je ministrstvo za trgovino in industrijo brez tega izpita priznalo v inozemstvu opravljeni izpit za enakovrednega. Uredba torej dobesedno nikjer ne omenja ravno Vašega slučaja, ker očitno pri izdelovanju uredbe na to nihče ni opozoril. Po našem mnenju pa spadate tudi Vi v pokojninsko zavarovanje v smislu uredbe o zavarovanju strojnikov, ker je kvalifikacija strojevodje celo višja, kot ona strojnika in ker zlasti vsebuje kvalifikacijo strojnika in je tudi Vaš izpit odgovarjal zahtevam pravilnika o opravljanju izpita za posluževalce parnih motorjev in kotlovskeh naprav ministra trgovine in industrije z dne 16. junija 1933. Tudi v sodni praksi je ustaljena judikatura, da velja za presojno kvalifikacijo poklica služba, ki jo dejansko kdo vrši in pri tem kaže znanje, ne pa naziv službojemalca. Če ste Vi skozi 20 let v službi kot strojnik na podlagi kvalificiranega izpita, spadate po analogiji nedvomno med strojnice »strojniškim izpitom« in Vas mora Pokojninski zavod sprejeti v zavarovanje od 1. februarja 1940 naprej, od 1. januarja 1938 naprej pa si lahko službena leta dokupite. — Če Vas podjetje neče prijaviti, pošljite v tem smislu sami prijavo Pokojninskemu zavodu in priložite zaenkrat v prepisu Vaša sričevala o opravljenem izpitu za kurjača in strojevodjo.

Mejaši (Zagorje)

Vprašanje: Pred 22 leti sem kupil hišo z nekaj zemljo od prodajalca, ki je že mrtev. Vsa leta sem nemoteno vozil po kolovozu, na katerega mejita dva sosed. Sedaj sta mi sosed zaradi osebnega nasprotovanja prepovedala vožnjo. Kolovoz obstoji že čez 30 let. Nekaj posestnikov vozi že nad 30 let po kolovozu, brez prošnje in brez plačila. Ali mi sosed lahko prepoveda vožnjo?

Odgovor: Ako ste Vi skupno z Vašim posestnikom prednikom vozili po kolovozu brez prošnje in plačila že 30 let, ste si to pravico priosestvovali. To morate v slučaju tožbe pred sodiščem dokazati. — Drugače bi Vam lahko vožnjo prepovedali tisti, na katerega zemljišču leži predmetni kolovoz. V nasprotnem slučaju lahko Vi tožite lastnika na priznanje služnostne pravice vožnje po kolovozu. Na vsak način lahko vložite proti mešašema tožbo zaradi motenja posesti v 30 dneh od takrat, ko sta Vam zabranila vožnjo, če ste že 22 let mirno uporabljali kolovoz. Najbolje bo, da ugotovite v mapi na občini, na čigavem leži kolovoz. — Medoče je tam že zaznamovan kot občinska pot.

Ure, zlate in srebrne predmete

kupite najceneje pri trvdki

FISCHBACHER EDVARD

URARSTVO, Trbovlje II-27

Popravila se izvršujejo hitro in poceni!!

TO IN ONO

Za uvoz živil v Francijo. Francija gladuje. Podpredsednik francoske vlade admiral Darlan je izjavil, da bo morala Francija z močjo svoje vojske mornarice izsiliti prevoz živil iz Amerike, ki ga Anglija preprečuje. V Londonu so rekli na to, da se teh groženj ne boje, da blokade ne mislijo omiliti, dokler Francija ne da jamstva, da živila ne bodo prišla v prid Nemcem in Italijanom. Na tej osnovi se sedaj vodijo razgovori med obema državama s posredovanjem Zedinjenh držav.

Sovjeti izročili Madžarom revolucionarne zastave iz leta 1868. Prvi madžarski vlak, ki je prišel iz Moskve, je pripeljal tudi revolucionarne zastave iz leta 1868, ki so jih Rusi zaplenili Madžarom. Na obmejni postaji Lavodnesno se je izvršila svečana predaja zastav.

Dosedanji romunski poslanik pri Vatikanu je imenovan za poslanika pri italijanskem dvoru.

Vožnja iz Budimpešte v Moskvo bo trajala z brzovlakom 50 do 52 ur. Vlaki iz Rusije bodo pripeljali do postaje Voloz v Podkarpatski Rusiji po širokem ruskem tiru. V Volozu bo treba prestopati, ker so ogrske proge ožje, kakor pri nas, in tudi blago se bo moralo tam prekladati zaradi tega v madžarske vagonne. Na progi zadnje ruske postaje Voloz in do prve madžarske postaje Lavodnesno bosta položena dva tira, normalni in široki.

Iz življenja Slovakov v Budimpešti. Iz političnega tednika »Slovenske Noviny« posnemamo, da imajo katoliški orijentirani Slovaki v Budimpešti svoje društvo »Katoliški Robotniki« »Kruh Slovensky« (katoliški delavski slovaški krog), ki je priredil preteklo nedeljo v prostorih kulturnega doma sv. Jožefa kulturni večer z raznimi pevskimi in recitacijskim sporedom. Uvodno besedo je imel duhovni voditelj Ladislav Bruckner, nakar je mešani zbor prepeval slovaške narodne pesmi, nadalje je pel zbor slovaških visokošolcev. Predvajali so tudi neke veseloigre, ki so jo igrali slovaški visokošolci, član ogrske kr. opere Aleksander Baránek, očitno tudi Slovak, je pel operne arije. Po programu je bila plesna zabava. — Tudi tednik »Slovenske Noviny«, bivše glasilo večkratnega češkoslovaškega ministra dr. Hodže, je katoliško usmerjen. Piše čehom sovražno in napada slovaškega duhovnika msgr. Jurka Slavika, člana češkoslovaške vlade v Londonu in dr. Beneša.

Področje Filipinov in Aljaske je s posebnim odredbo Roosevelta zaprto za tuje ladje, ako nimajo dovoljenja za plovbo.

Koliko so potrošile stranke za volitve predsednika v Zedinjenih državah. »Proletarec«, glasilo jugoslovanske socialistične zveze in prosvetne matice v Chicagu poroča v št. 1742 z dne 29. januarja t. l., da je republikanska stranka potrošila v volilnem boju za svojega kandidata Willkieja nič manj kot 15 milijonov dolarjev, demokrati pa za Roosevelta 6 milijonov dolarjev. Ako se računajo vsi volilni izdatki obeh strank, ki sta jih imeli s propagando tudi za ostale kandidate za parlament, senat itd., sta izdali okrog 35 do 40 milijonov dolarjev. — Največ je prispevala za volilni sklad republikanske stranke družina bogataša du Ponta v Delawareu in sicer 150.000 dolarjev. Mnogi drugi bogataši so prispevali eni ali drugi stranki od 5000 do 15.000 dolarjev. Ker pa je po zakonu o volitvah prepovedano, da bi kdo daroval več kot 5000 dolarjev za volitve, so bogataši, ki so darovali več, obšli zakon na ta način, da so označili kot darovalca vsakega člana svoje družine.

Ustreljen zločinec. DNB. Načelnik nemške policije javlja, da je bil dne 12. marca t. l. ustreljen zločinec Alfons Franke, ker se je upiral. Nadalje je bil ustreljen zločinec Izrael Wertheimer, ker se je upiral. Oba sta izvršila zločine proti pravosti.

Postavljen je komisar za židovska vprašanja v zasedeni Franciji.

Angleški minister za delo Greenwood je, kakor poroča Reuter, te dni čestitil delavcem v Londonu zaradi povišanja proizvodnje v vojni industriji.

Kakšen je dobiček jeklarskih družb v Zedinjenih državah? V letu 1940 je dosegla ameriška jeklarska družba United States Steel Corporation nad 280 milijonov dolarjev čistega dobička, dočim eno leto poprej samo 178 milijonov dolarjev. Razen tega je ta družba bila v stanju odpisati od svojega inventarja nad 71 milijonov dolarjev (eno leto poprej 61 milijonov dolarjev), davkov pa je plačala 26 milijonov dolarjev proti 13 milijonov dolarjev v letu 1939. Družba bo izplačala dividendo 1 dolar na delnico.

Brusilnice dijamantov v krizi. Največje brusilnice dijamantov so bile pred vojno v Antwerpnu. V njih je bilo zaposlenih 22.000 delavcev. Ker so pred zasedbo Nizozemske odpeljali večino dijamantnega zaklada v Anglijo, se je število brusilcev v Antwerpnu znižalo na 12.000 delavcev. Razen tega je bilo pred vojno zaposlenih tudi v Amsterdamu okrog 4.000 brusilcev, ki so danes najbrž brez posla. Brusilnice dijamantov pa so tudi v Nemčiji v Idar-Oberstein-Hannau, kjer je zaposlenih okrog 5000 delavcev. V koliko so te brusilnice sedaj zaposlene, se ne ve, gotovo pa je, da je uvoz dijamantov, ki prihajajo iz kolonij, sedaj docela pojenjal.

MALI OGLASI

FRANC REICHER, MARIBOR
Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnik cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se

SPECERIJSKA TRGOVINA

Delavski dom I. L. I. L. I. L.
Maribor, Frankopanova ulica 1.

OGLASI V NAŠEM LISTU
IMAJO VEDNO LEP USPEH!

Vsakovrstne
ODPADKE PAPIRJA IN CUNJ
kupiue in plačuje po najvišjih dnevnik cenah
B. ŽELEZNİK
trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)
Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnice: Maribor, Kopaljska 29 in vogal
Plujske-Tržaške ceste (Gustinčič).

Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru
Sodna ulica šte. 20

Izvršuje vsa v grafično stroko spadajoča dela najceneje in najhitreje.